

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
1. Zgłoszenia zwolnień i zwolnienia według liczby zwalnianych pracowników	4
2. Zróżnicowanie terytorialne zgłoszeń i zwolnień grupowych.....	12
3. Zgłoszenia zwolnień grupowych i zwolnienia ze względu na sektor gospodarki.....	16
4. Zgłoszenia zwolnień grupowych i zwolnienia ze względu na charakter działalności pracodawcy.....	18
5. Przyczyny zamiaru dokonania zwolnień grupowych.....	23
6. Zwolnienia monitorowane i podejmowane w związku z tym działania powiatowych urzędów pracy.....	24
Podsumowanie.....	26

WSTĘP

W ramach prowadzonej przez Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu diagnozy wielkopolskiego rynku pracy, w latach poprzednich opracowane zostały raporty, w których dokonano analizy zgłoszonych oraz dokonanych w okresach sprawozdawczych zwolnień grupowych. Raporty te dostępne są na stronie internetowej Urzędu: www.wuppoznan.praca.gov.pl, w zakładce „Rynek Pracy”/„Publikacje urzędu”/„Opracowania i analizy”.

Niniejszy raport obejmuje dane dotyczące 2014 roku. W zakresie problematyki zwolnień grupowych nadal obowiązują regulacje ustawy z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (t.j. Dz. U. 2015 r., poz. 192). W zakresie sprawozdawczości publicznej nie zmienił się zakres danych w obszarze zgłoszonych i dokonanych zwolnień przekazywanych przez powiatowe urzędy pracy województwa wielkopolskiego do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu.

Podobnie jak w poprzednich opracowaniach, w niniejszym raporcie nie wskazano nazw zakładów pracy i ich adresów. Celem opracowania jest statystyczne ujęcie analizowanego problemu, bez rozpatrywania konkretnych przypadków.

Mając na uwadze zadania powiatowych urzędów pracy w zakresie monitorowania zwolnień grupowych oraz wymogi statystyki rynku pracy, analizy za 2014 rok dokonano pod kątem liczby pracowników objętych zwolnieniami grupowymi i liczby pracowników faktycznie zwolnionych i przyjęto, że każde zgłoszenie i zwolnienie odnotowane w danym miesiącu 2014 roku traktowane jest jako odrębny przypadek. Podstawowe informacje wykorzystane w opracowaniu pochodzą z:

- formularzy sprawozdawczych MPiPS-01 obejmujących m.in. zgłoszenia zwolnień i zwolnienia grupowe oraz zwolnienia monitorowane,
- zestawień zbiorczych przygotowanych przez WUP w oparciu o informacje przekazane przez powiatowe urzędy pracy województwa wielkopolskiego,
- „Biuletynu Informacyjnego WUP w Poznaniu”,
- Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) z 2007 roku.

Z kilkuletnich obserwacji wielkopolskiego rynku pracy wynika, że liczba pracowników zgłoszonych do zwolnienia w każdym roku jest wyższa niż faktycznie

zwolnionych, co jest rezultatem rezygnacji, w części lub w całości, niektórych pracodawców z pierwotnych zamierzeń dokonania redukcji zatrudnienia.

W raporcie dokonano statystycznej analizy wszystkich odnotowanych w 2014 roku przypadków m.in. ze względu na wielkość zgłoszeń i zwolnień, miesiąc, w którym wystąpiły, zróżnicowanie terytorialne, sektor, branżę, profil działalności, przyczyny, a także działania podejmowane przez powiatowe urzędy pracy województwa wielkopolskiego w ramach łagodzenia negatywnych skutków zwolnień. Wybrane dane w zakresie problematyki zwolnień w województwie porównano z uzyskanymi w 2013 roku.

1. ZGŁOSZENIA ZWOLNIEŃ I ZWOLNIENIA WEDŁUG LICZBY ZWALNIANYCH PRACOWNIKÓW

Z roku na rok maleje ilość zgłoszeń zamiaru dokonania zwolnień grupowych przez pracodawców, jak i liczba faktycznych zwolnień. W 2012 roku **120** pracodawców zgłosiło zamiar dokonania zwolnień grupowych obejmujących 3 459 osób, przy czym zwolnionych zostało **2 708** osób. Natomiast w 2013 roku **94** pracodawców zgłosiło zamiar zwolnienia 2 748 osób, z czego zwolnionych zostało **2 327** osób. W roku 2014 **57** pracodawców zgłosiło zamiar zwolnienia 1 517 osób, a faktycznie zwolniono **893** osoby, co stanowi 59% ogółu zgłoszonych zwolnień.

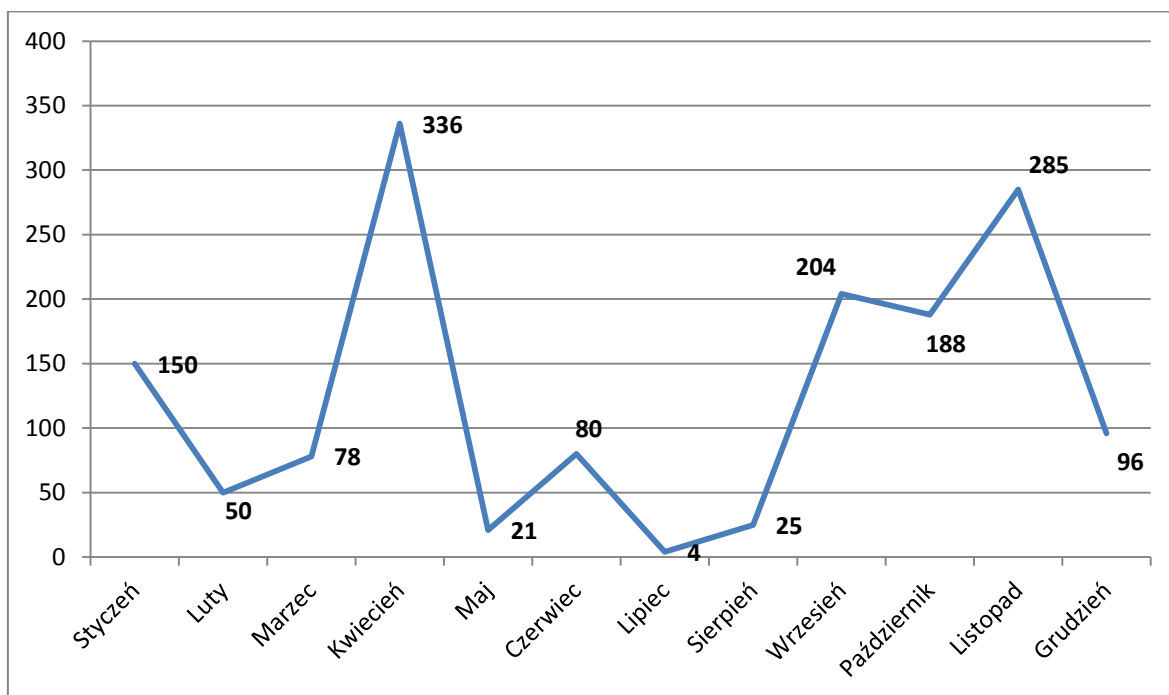
Tabela 1. Zgłoszenia zwolnień grupowych i zwolnienia grupowe w Wielkopolsce w 2014 roku

2014 rok	zgłoszenia		zwolnienia		zaniechane zwolnienia	
	zakłady	osoby	zakłady	osoby	zakłady	osoby
Styczeń	7	150	3	24	0	0
Luty	4	50	7	98	1	34
Marzec	5	78	5	39	0	0
Kwiecień	5	336	8	60	2	240
Maj	3	21	4	59	2	56
Czerwiec	1	80	6	143	0	0
Lipiec	3	4	4	6	2	21
Sierpień	4	25	6	168	1	97
Wrzesień	9	204	5	50	2	13
Październik	6	188	5	84	0	0
Listopad	6	285	8	97	2	31
Grudzień	4	96	8	65	1	1
Razem	57	1 517	69	893	13	493

W pierwszym kwartale 2014 roku sytuacja w zakresie liczby osób zgłoszonych do zwolnienia prezentowała się relatywnie stabilnie. Znaczący wzrost nastąpił w kwietniu, kiedy to odnotowano liczbę 336 osób przeznaczonych do zwolnienia. Od maja do sierpnia

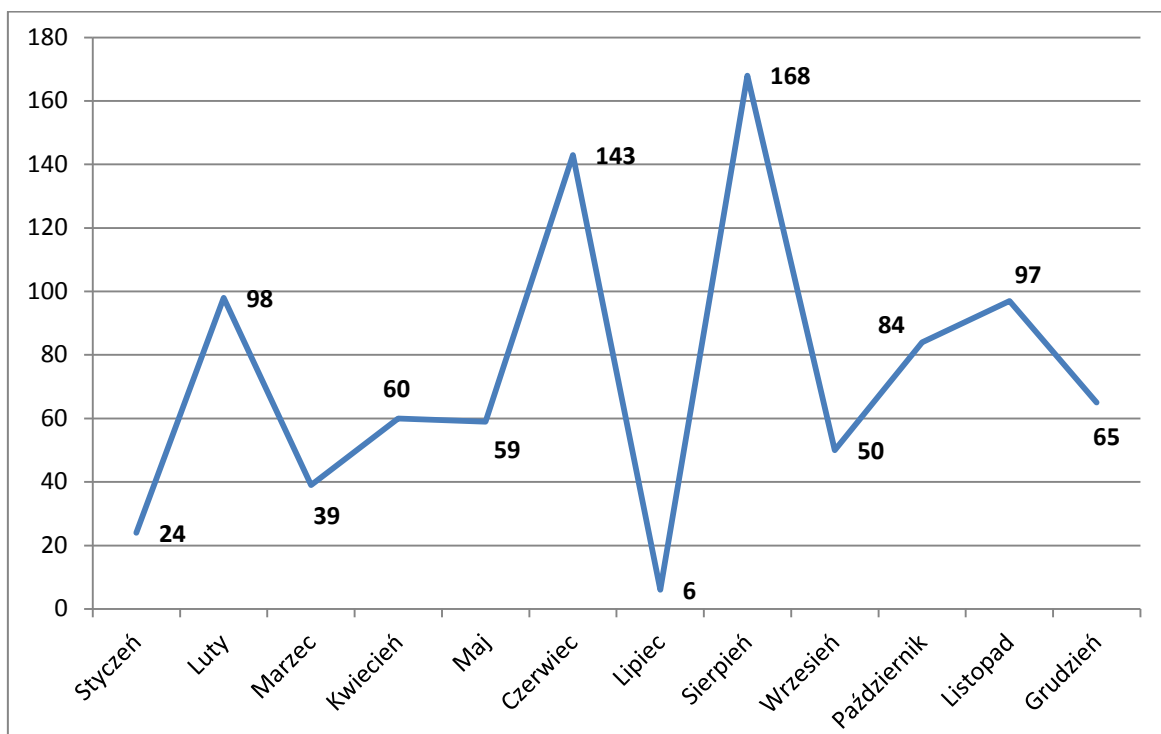
nastąpił spadek zwolnień. Od września do listopada 2014 roku ponownie nastąpił wzrost liczby osób przeznaczonych do zwolnienia i obejmował 204 osoby we wrześniu, 188 osób w październiku i 285 osób w listopadzie.

Wykres 1. Liczba osób zgłoszonych do zwolnień grupowych w Wielkopolsce w poszczególnych miesiącach 2014 roku

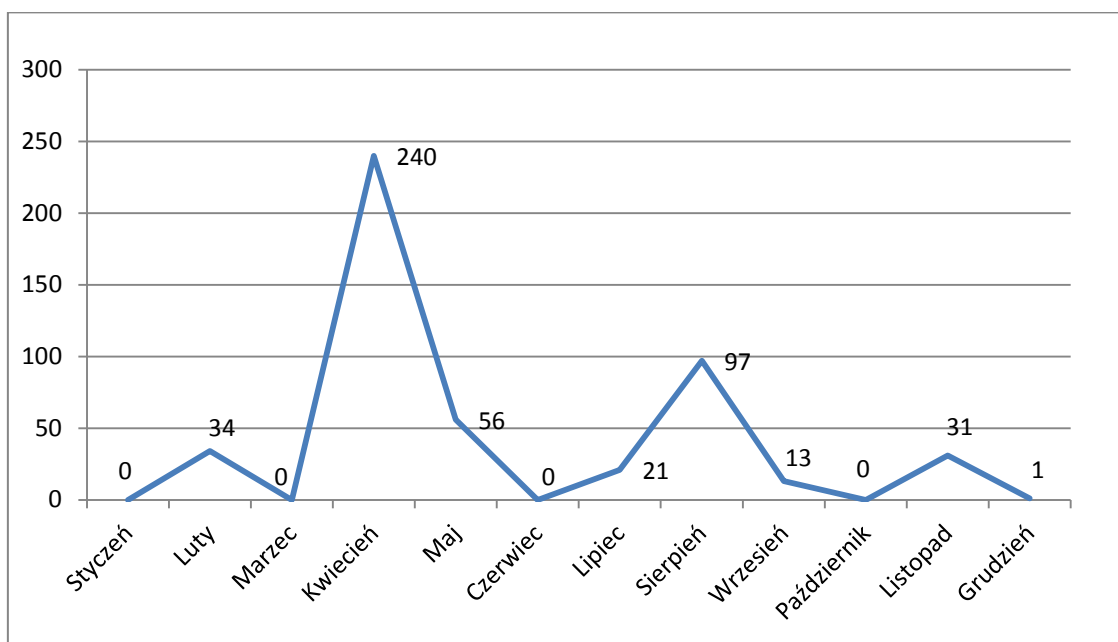
Dane dotyczące zwolnień grupowych w Wielkopolsce, dokonanych w poszczególnych miesiącach 2014 roku prezentuje wykres nr 2. Okresy największej liczby zwolnień grupowych przypadły w czerwcu i sierpniu 2014 roku, kiedy to zwolniono odpowiednio 143 i 168 osób. Z kolei najmniejszą liczbę zwolnień odnotowano w styczniu i lipcu.

Wykres 2. Liczba osób zwolnionych w ramach zwolnień grupowych zrealizowanych w Wielkopolsce w poszczególnych miesiącach 2014 roku

Jednocześnie należy zauważyć, że zgodnie z danymi zaprezentowanymi na wykresie nr 3, zwolnień zaniechano w stosunku do 493 osób spośród 1 517 osób objętych zamiarem dokonania zwolnień grupowych. Stanowi to niemal 33% wszystkich planowanych zwolnień na 2014 rok. Najwięcej osób, tj. 240, uniknęło zwolnienia w kwietniu 2014 roku. Było to bezpośrednim skutkiem restrukturyzacji przeprowadzonej w jednym z zakładów znajdującym się na terenie powiatu konińskiego, zajmującego się wydobywaniem węgla brunatnego (zaniechano zwolnienia 212 osób) oraz w zakładzie produkcji piwa z terenu powiatu poznańskiego (zaniechano zwolnienia 28 osób).

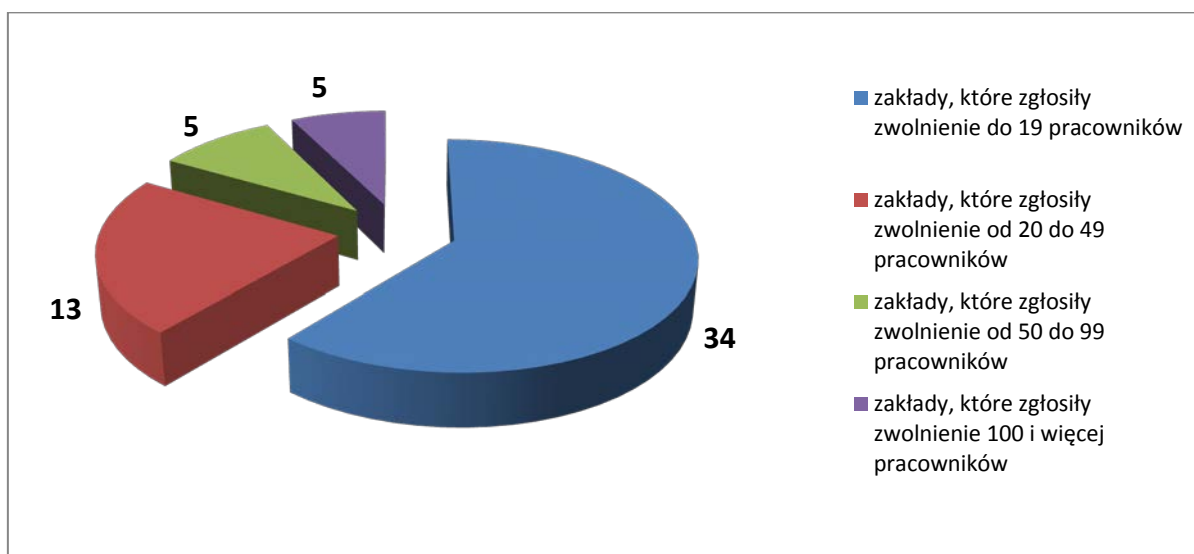
Wykres 3. Liczba osób w stosunku, do których zaniechano zwolnień grupowych w Wielkopolsce w poszczególnych miesiącach 2014 roku

Biorąc pod uwagę wielkość zgłoszeń, tj. liczbę pracowników objętych zamiarem zwolnień, dane zostały ujęte w czterech przedziałach ze względu na ilość zwalnianych pracowników, co pokazuje wykres 4.

W analizowanym okresie, zamiar dokonania zwolnień grupowych zgłosiło 57 pracodawców, z czego w 4 przypadkach, zamiar zwolnienia 100 lub więcej osób zgłosili pracodawcy z powiatu poznańskiego i konińskiego. Dotyczyło to 599 osób z zakładów zajmujących się produkcją piwa, odlewnictwem staliwa, działalnością portali internetowych oraz wynajmem i zarządzaniem nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi. Wśród przyczyn zamiaru dokonania zwolnienia, tych czterech pracodawców podało konieczność reorganizacji zakładu pracy, jego likwidację lub przyczyny ekonomiczne.

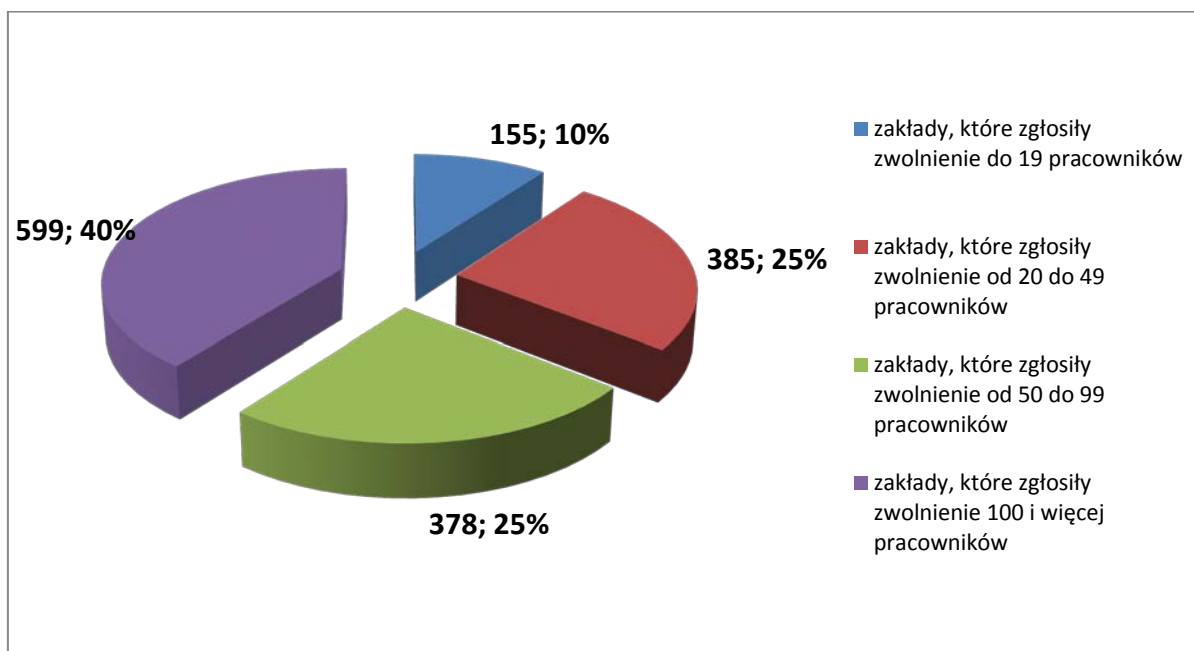
Wykres 4. Ilość zakładów pracy w Wielkopolsce według liczby pracowników objętych zamiarem zwolnień w 2014 roku

Biorąc pod uwagę liczbę zakładów pracy, podobnie jak w latach ubiegłych, najczęściej zgłoszeń dotyczyło zwolnień w zakładach zamierzających zwolnić do 19 pracowników (34 zakłady). Warto zaznaczyć, iż w przedziale tym znajduje się 11 pracodawców, którzy zgłosili zamiar zwolnienia 1 osoby.

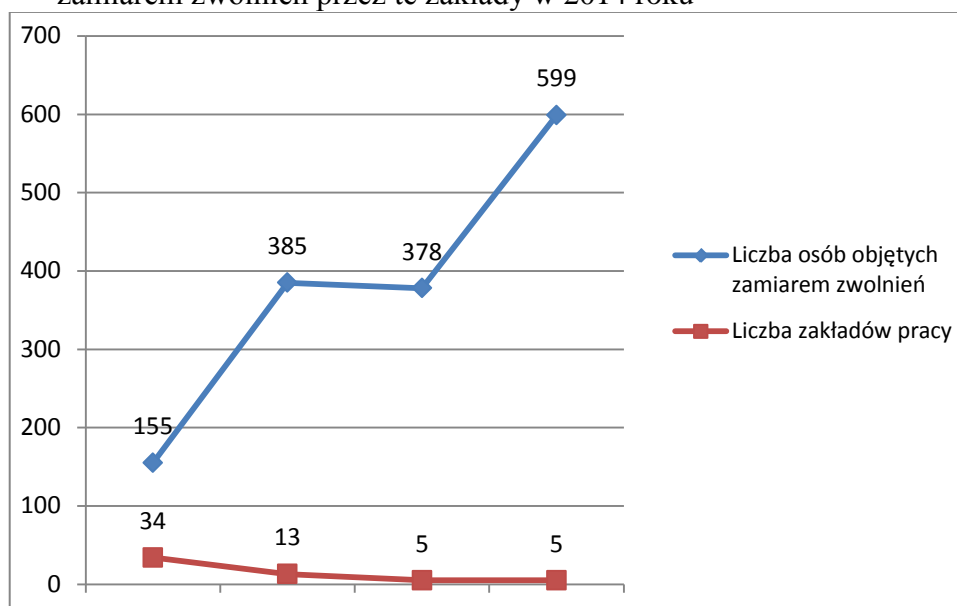
Analiza zamiaru dokonania zwolnień grupowych według poszczególnych przedziałów wskazuje, że liczba osób objętych zamiarem zwolnień grupowych jest największa w przedziale 100 i więcej pracowników i stanowi 40% (599 osoby) wszystkich osób objętych zamiarem zwolnienia. Z kolei odsetek osób znajdujących się w przedziale do 19 pracowników stanowi jedynie 10% (155 osób). W pozostałych dwóch kategoriach wartości nie są znacząco zróżnicowane, co pokazuje wykres 5.

Wykres 5. Odsetek pracowników objętych zamiarem zwolnień w Wielkopolsce według poszczególnych przedziałów w 2014 roku

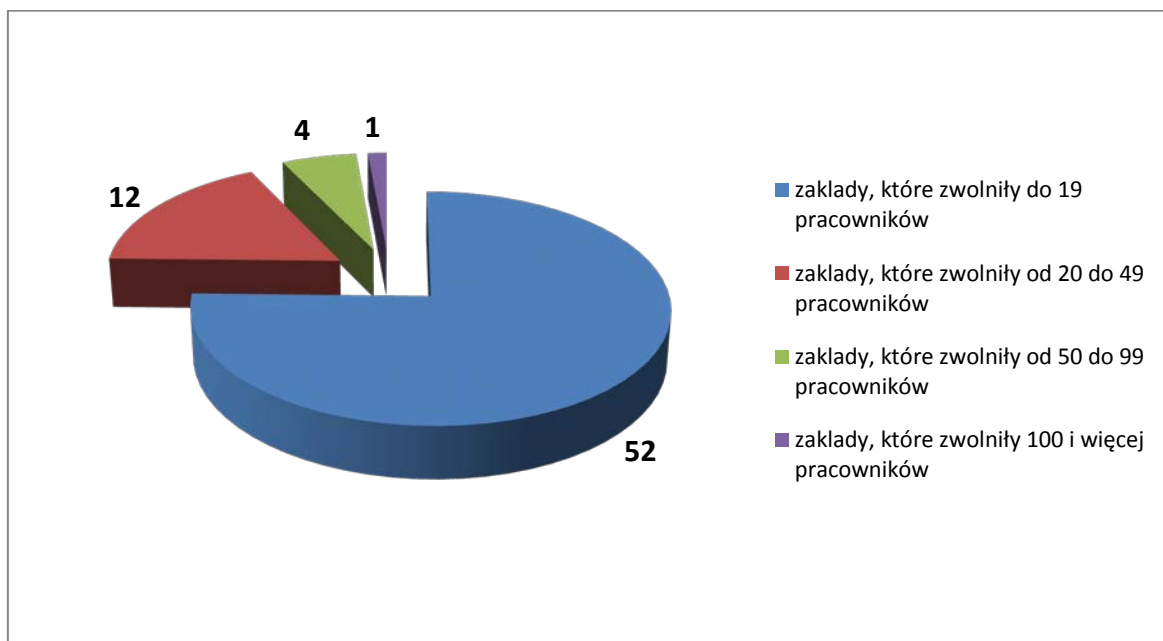
W przedziale od 20 do 49 pracowników odsetek pracowników objętych zamiarem zwolnień wyniósł 25% (385 osób), podobnie w przedziale od 50 do 99 pracowników 25% (378 osób).

Wykres 6. Ilość zakładów pracy w Wielkopolsce oraz liczba pracowników objętych zamiarem zwolnień przez te zakłady w 2014 roku

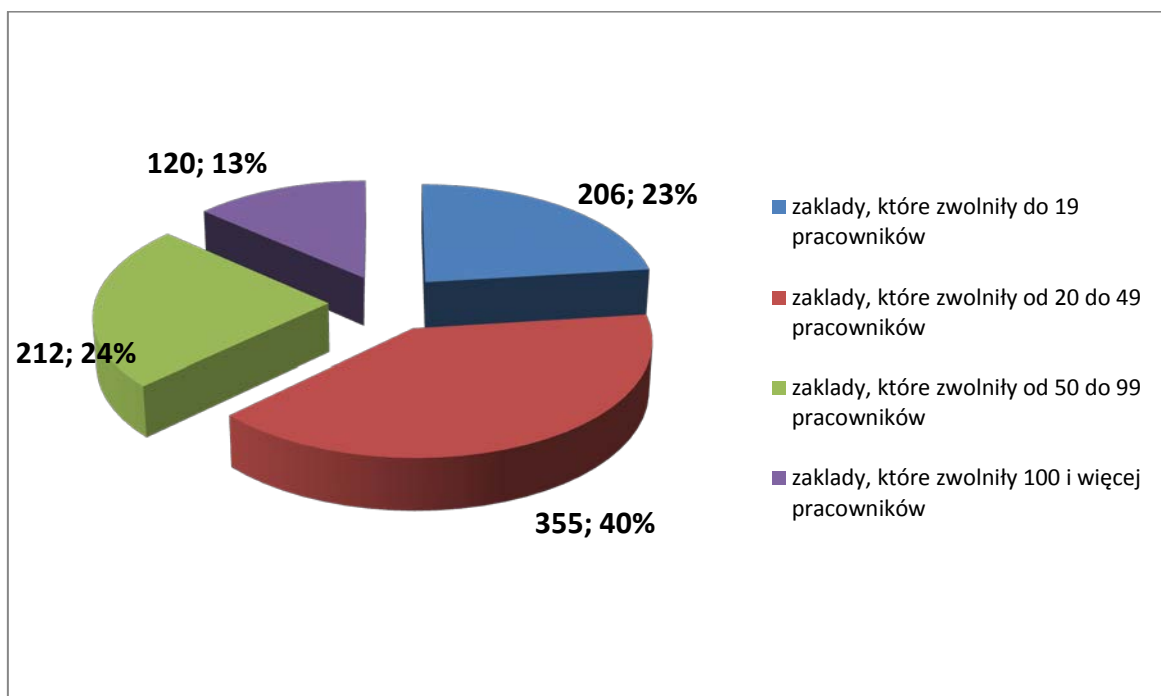
W przypadku faktycznie dokonanych zwolnień grupowych, z uwzględnieniem opisanych powyżej przedziałów, w 2014 roku 1 zakład pracy zwolnił 100 i więcej pracowników i 52 pracodawców zwolniło do 19 pracowników. Powyższe obrazuje wykres 7.

Wykres 7. Ilość zakładów pracy w Wielkopolsce według liczby zwolnionych pracowników w 2014 roku

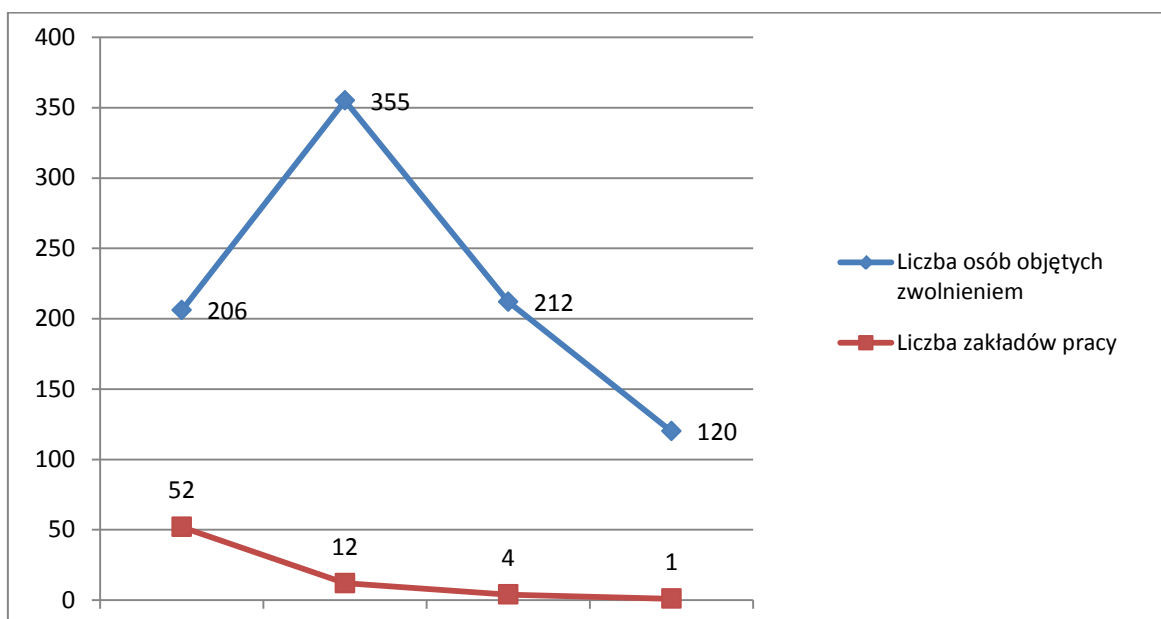
Analizując dane pod kątem liczby zwolnionych pracowników w ramach poszczególnych przedziałów, co jest widoczne na wykresie nr 8, największy odsetek osób zwolnionych w 2014 roku stanowił 40%, czyli 355 osób (spośród 893 wszystkich zwolnionych osób), mieścił się w przedziale zakładów, które zwolniły od 20 do 49 pracowników. Dane te prezentują się odmiennie w porównaniu z rokiem 2013, kiedy to największy odsetek zwolnionych osób stanowił 32%, czyli 754 osoby (spośród 2 327 wszystkich zwolnionych osób), zawierał się w przedziale zakładów, które zwolniły 100 i więcej pracowników. Najmniejszy odsetek (13%) stanowiły zakłady, które zwolniły 100 i więcej osób. Jednakże należy zauważyć, że w przedziale tym mieścił się tylko jeden pracodawca, który zwolnił 120 osób.

Wykres 8. Odsetek pracowników zwolnionych w Wielkopolsce według poszczególnych przedziałów w 2014 roku

Zależność wynikającą z dwóch poprzednich wykresów przedstawia wykres nr 9. Zaprezentowano w nim liczbę osób objętych zwolnieniem przy uwzględnieniu ilości zakładów, które tych zwolnień dokonały.

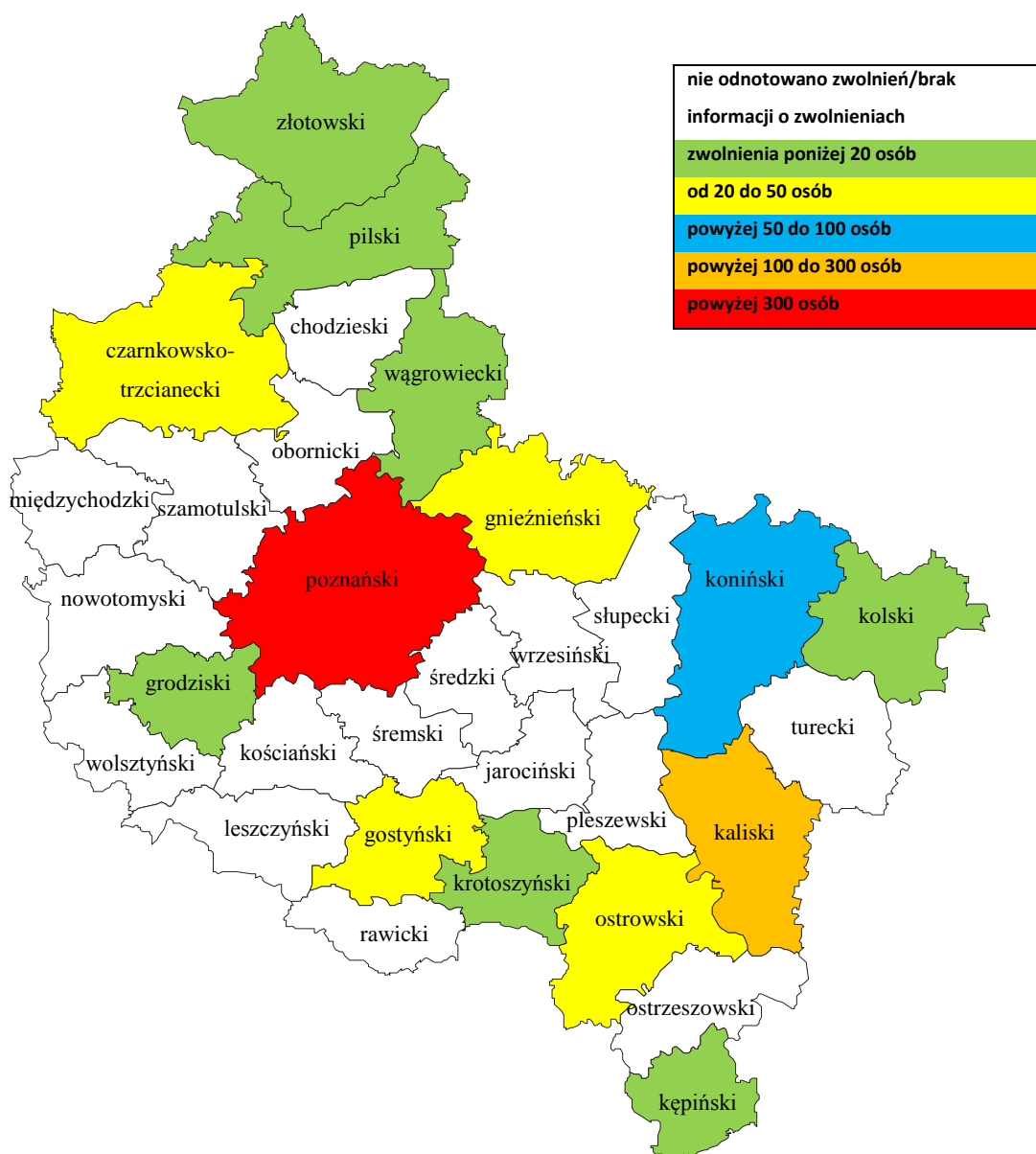
Wykres 9. Ilość zakładów pracy w Wielkopolsce oraz liczba pracowników objętych zwolnieniem przez te zakłady w 2014 roku

2. ZRÓŻNICOWANIE TERYTORIALNE ZGŁOSZEŃ I ZWOLNIEŃ GRUPOWYCH

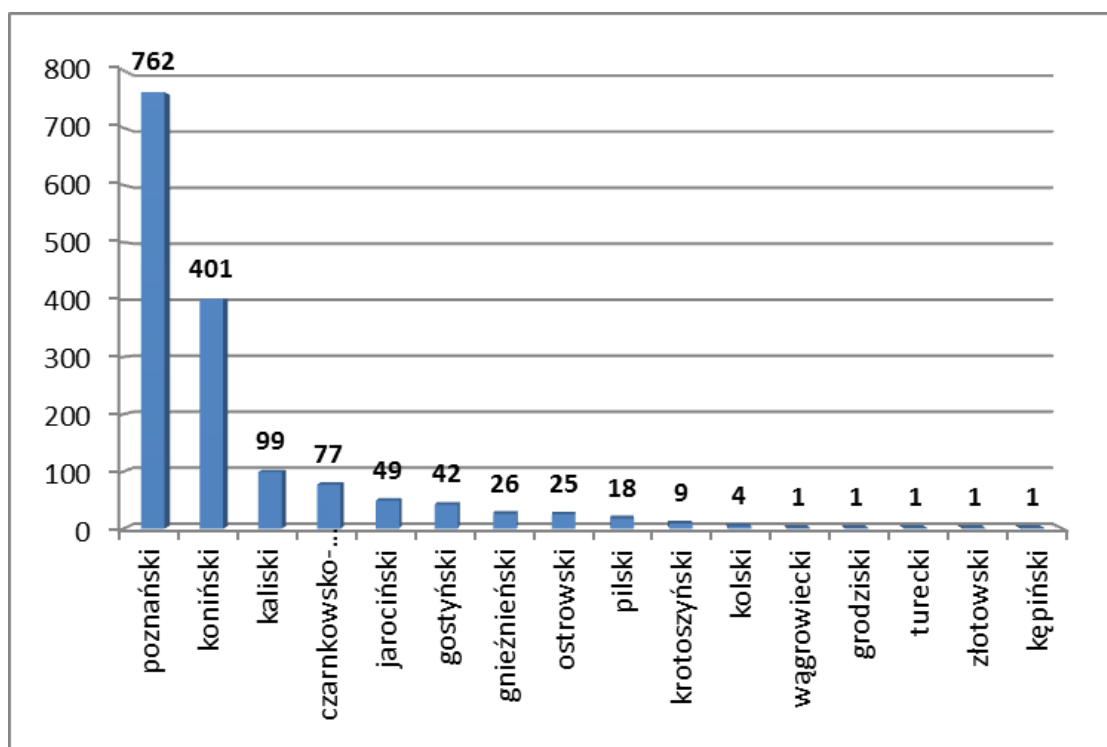
Dane statystyczne dotyczące zgłoszeń i zwolnień grupowych obejmujące 2014 rok przedstawione zostały według powiatów województwa wielkopolskiego, przy czym bez rozróżniania na powiaty ziemskie i miasta na prawach powiatu (tzw. grodzkie). Dotyczy to powiatów kaliskiego, konińskiego, leszczyńskiego oraz poznańskiego.

Wykres 10. Zwolnienia grupowe w Wielkopolsce w 2014 roku wg ogólnej liczby zwolnionych osób

Spośród 31 powiatów województwa wielkopolskiego zgłoszenia odnotowano na terenie 16. W przypadku 15 powiatów nie wystąpiły zgłoszenia zwolnień grupowych, a na terenie 17 powiatów nie dokonano zwolnień grupowych.

Wykres 11. Liczba zgłoszonych pracowników w ramach zwolnień grupowych według powiatów województwa wielkopolskiego w 2014 roku

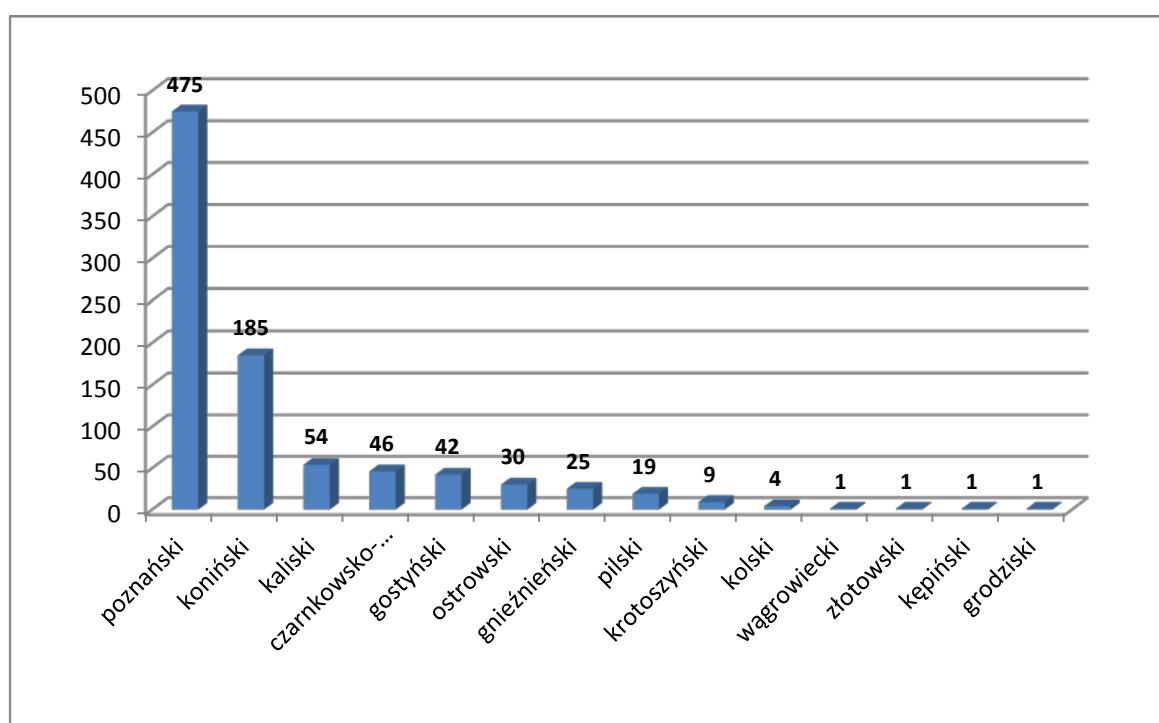

Najliczniejszą grupę pracowników objętych zamiarem zwolnień odnotowano w powiecie poznańskim, ogółem 762 osoby, co stanowi ponad połowę wszystkich zgłoszeń zwolnień grupowych oraz w powiecie konińskim, gdzie zamiarem zwolnienia objętych było 401 osób, co stanowi 26% wszystkich dokonanych zgłoszeń (1 517 osób). Ponadto powiaty kaliski i czarnkowsko-trzcianecki charakteryzowały się relatywnie wysoką liczbą zgłoszeń na tle innych powiatów województwa, odpowiednio 99 i 77 zgłoszeń.

Podobny rozkład terytorialny prezentuje wykres 12, w którym uwzględniono liczbę osób zwolnionych w 2014 roku. Najliczniejszą grupę pracowników zwolnionych w 2014 roku odnotowano w powiecie poznańskim – 475 osób (co stanowiło ponad połowę wszystkich zwolnień grupowych), w powiecie konińskim – 185 osób oraz powiecie kaliskim – 54 osoby i powiecie czarnkowsko-trzcianeckim – 46 osób. Jednocześnie są to powiaty, w których zwolniono średnio o połowę osób mniej niż wcześniej planowano.

Wpływ na ten fakt miała rezygnacja z przeprowadzenia procesu zwolnień przez kilka dużych zakładów pracy zajmujących się działalnością usługową wspomagającą transport lądowy, produkcją piwa (powiat poznański), wydobywaniem węgla brunatnego, a także magazynowaniem i przechowywaniem towarów (powiat koniński). W pozostałych powiatach zarówno liczba zwolnień planowanych, jak i faktycznie przeprowadzonych, jest podobna.

Wykres 12. Liczba zwolnionych pracowników według powiatów województwa wielkopolskiego w 2014 roku

Zaprezentowane dane, szczególnie te z powiatu poznańskiego, mają swoje uzasadnienie w strukturze gospodarczej regionu, gdyż to właśnie w Poznaniu znajduje się znaczna ilość (ponad 105 tys., wg GUS, Bank Danych Lokalnych) przedsiębiorstw prywatnych Wielkopolski. Również stopa bezrobocia należy do najniższych w regionie (3,3% - dane za grudzień 2014 roku). Tak więc największa w skali województwa wielkopolskiego liczba zgłoszeń, czy dokonanych zwolnień, jest odzwierciedleniem wielkości gospodarczej powiatu poznańskiego. Warto zaznaczyć, że pomiędzy dwoma powiatami, w których odnotowano największą liczbę zgłoszonych zwolnień grupowych, jak i samych zwolnień, tj. powiatem poznańskim a powiatem konińskim, istnieje istotna

rozbieżność. W powiecie konińskim zwolnienia grupowe 401 osób zapowiedziały cztery duże zakłady pracy, podczas gdy w powiecie poznańskim zwolnienie 762 osób prognozowało 24 pracodawców. Z kolei zwolnienia grupowe 472 osób przeprowadziło w powiecie poznańskim 26 pracodawców, przy 6 pracodawcach z terenu powiatu konińskiego, którzy zwolnili 185 osób.

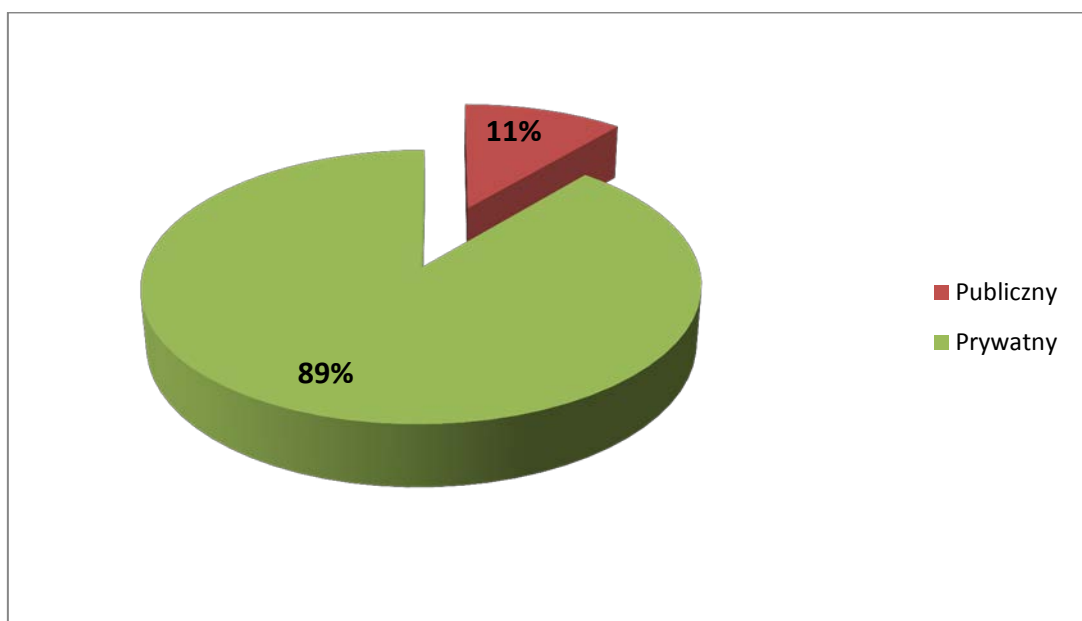
Jak wspomniano wcześniej, nie wszystkie zgłoszenia odnotowane w 2014 roku zostały zrealizowane. Część pracodawców wycofała się ze swoich pierwotnych zamierzeń, natomiast część zgłoszeń, z uwagi na okres wypowiedzenia, została bądź zostanie zrealizowana w roku kolejnym.

3. ZGŁOSZENIA ZWOLNIEŃ GRUPOWYCH I ZWOLNIENIA ZE WZGLĘDU NA SEKTOR GOSPODARKI

O przynależności danej jednostki organizacyjnej do sektora publicznego decyduje wysokość udziałów Skarbu Państwa lub samorządu przekraczająca 50%. Do prywatnego należą natomiast podmioty, które nie są finansowane ani kapitałem państwowym ani samorządowym, a także te, w których udział państwa lub samorządu jest mniejszy niż 50%.

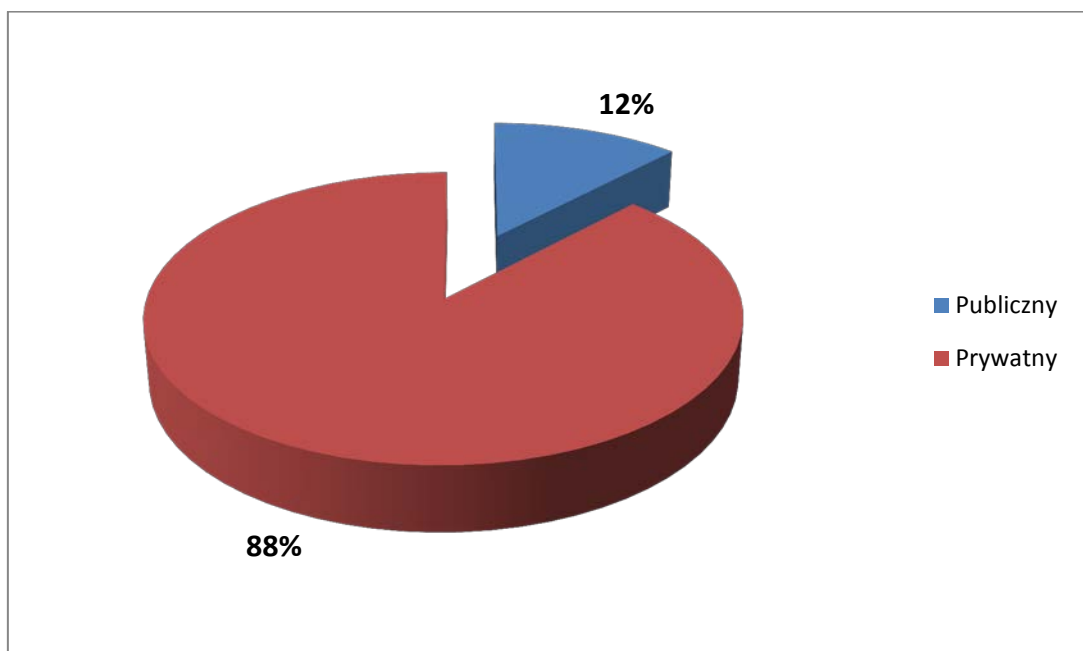
Analiza za 2014 rok wykazała, że zdecydowana większość zgłoszonych do zwolnienia to pracownicy zatrudnieni w zakładach sektora prywatnego, tj. 1 348 osób spośród 1 517 osób wszystkich zgłoszonych. Natomiast w zakładach należących do sektora publicznego zamiarem zwolnień objętych zostało 169 osób zatrudnionych.

Wykres 13. Odsetek pracowników zgłoszonych do zwolnienia w Wielkopolsce w 2014 roku, według sektora gospodarki

W przypadku faktycznie dokonanych zwolnień grupowych sytuacja prezentowała się podobnie – zdecydowana większość zwolnień grupowych miała miejsce w sektorze prywatnym. Na 893 pracowników zwolnionych w 2014 roku 785 osób zatrudnionych było w tym sektorze (88%). Pozostałe 108 osób (12%), zatrudnionych było w sektorze publicznym.

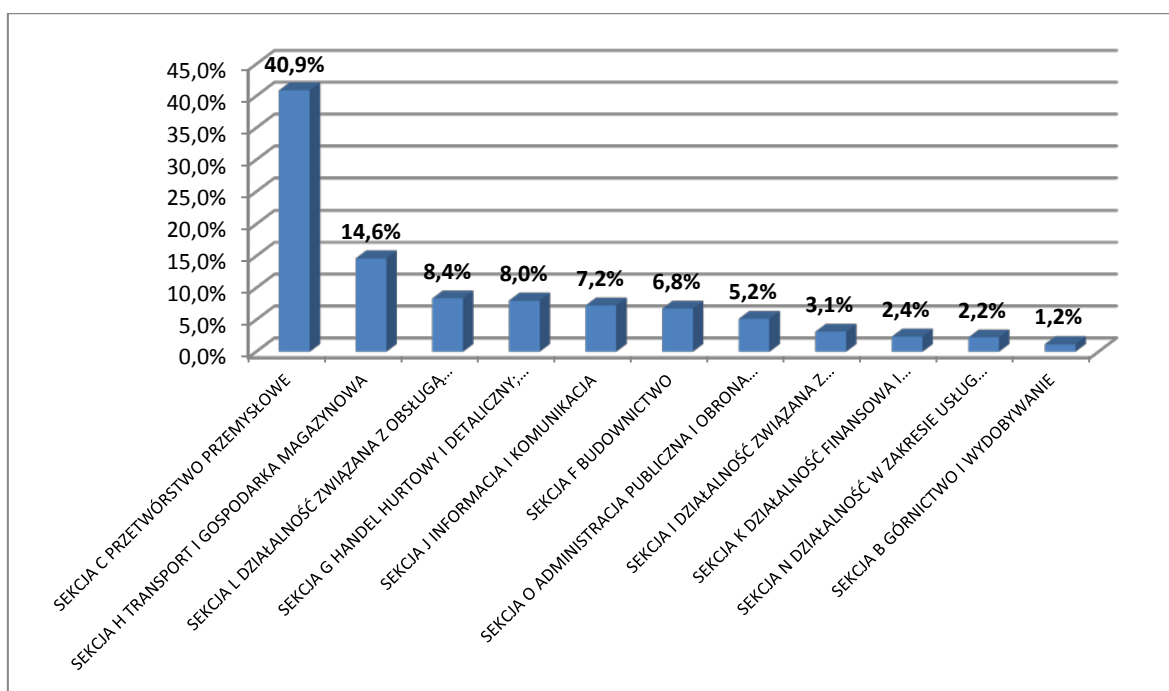
Wykres 14. Odsetek pracowników zwolnionych w Wielkopolsce w 2014 roku, według sektora gospodarki

4. ZGŁOSZENIA ZWOLNIEŃ GRUPOWYCH I ZWOLNIENIA ZE WZGLĘDU NA CHARAKTER DZIAŁALNOŚCI PRACODAWCY

Zarówno pracodawcy zgłaszający zamiar zwolnienia, jak i pracodawcy, którzy dokonali zwolnień w 2014 roku, reprezentowali różne profile działalności. W celu usystematyzowania zgromadzonych danych, wszystkie zgłoszenia i zwolnienia zwolnień grupowych przyporządkowano do odpowiednich sekcji i grup Polskiej Klasyfikacji Działalności z 2007 roku. Zebrane wyniki zostały przedstawione poniżej.

Wykres 15. Procentowy udział pracowników objętych zamiarem zwolnień grupowych w 2014 roku na terenie Wielkopolski wg rodzaju działalności pracodawcy (PKD 2007)

Z 1 517 osób objętych zamiarem zwolnienia, największą grupę stanowili pracownicy pracujący w przetwórstwie przemysłowym (sekcja C). W ramach tej sekcji do zwolnienia przewidziano 587 osób, co stanowiło 40,9% wszystkich osób zgłoszonych do zwolnienia w 2014 roku. Kolejna sekcja z największą liczbą zgłoszeń to sekcja H, czyli transport i gospodarka magazynowa, w której przewidziano do zwolnienia 210 osób, czyli 14,6%. Na podobnym poziomie, według planowanej liczby osób, znajdują się trzy kolejne sekcje, tj.:

- sekcja L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości – 120 osób (8,4%),
- sekcja G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych,

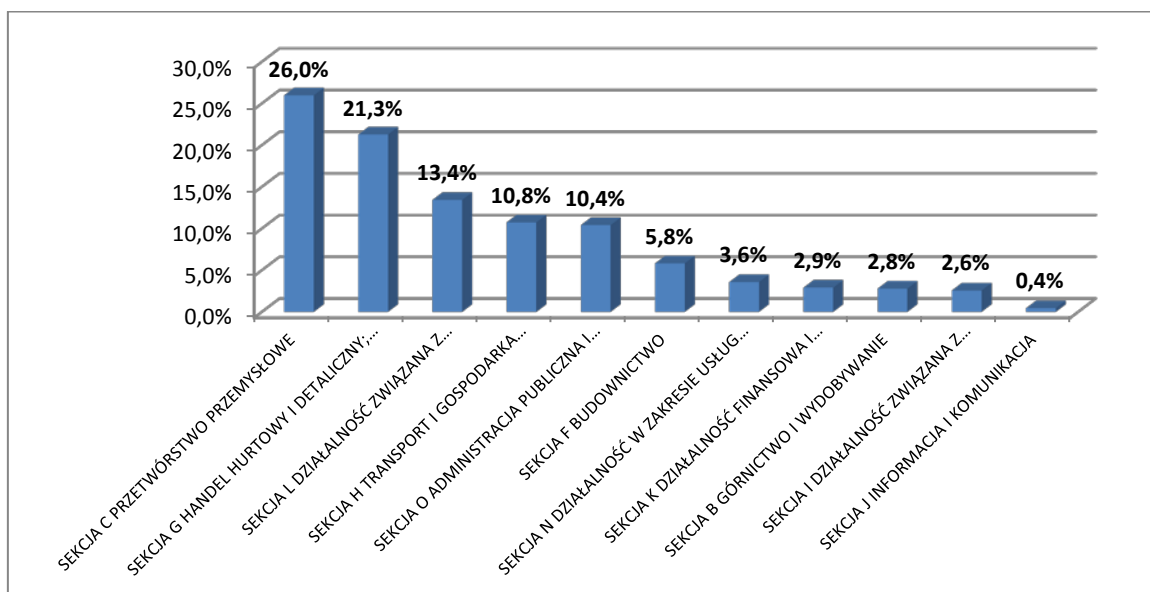
włączając motocykle – 115 osób (8%),

- sekcja J - informacja i komunikacja – 104 osoby (7,2%).

Pozostałe sekcje działalności nie są tak licznie reprezentowane i stanowią w sumie 20,9% (łącznie 299 osób).

Podobnie jak w przypadku zgłoszeń zwolnień, wśród wszystkich zwolnionych 893 osób w Wielkopolsce w 2014 roku najliczniejszą grupę stanowili pracownicy zwolnieni z zakładów pracy działających w przetwórstwie przemysłowym (sekcja C). Pracę w ramach tej sekcji utraciły łącznie 232 osoby, co stanowi 26,0% całej zwolnionej populacji. Procentowy udział tej sekcji w ogólnej liczbie zwolnionych osób nie jest znacząco wyższy, co prezentuje wykres nr 16.

Wykres 16. Procentowy udział pracowników, którzy utracili pracę w wyniku zwolnień grupowych w 2014 roku na terenie Wielkopolski wg rodzaju działalności pracodawcy (PKD 2007)

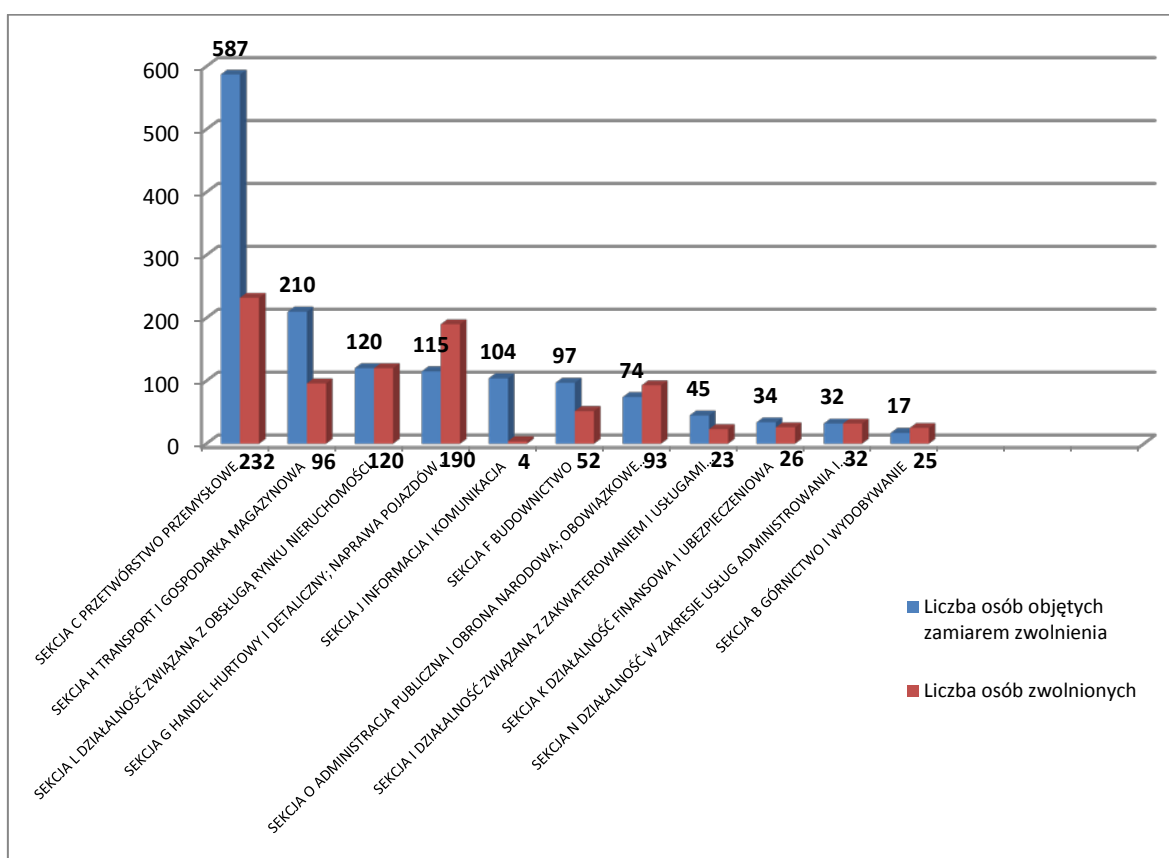
Kolejną najliczniej reprezentowaną grupą, wynoszącą 190 osób (21,3%) to pracownicy zatrudnieni w handlu hurtowym i detalicznym (sekcja G).

Najmniej zwolnień – poniżej 5% - odnotowano kolejno w:

- sekcji N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca - 32 osoby (3,6%),

- sekcji K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa – 26 osób (2,9%),
- sekcji B - górnictwo i wydobywanie - 25 osób (2,8%),
- sekcji I - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi 23 osób (2,6%),
- sekcji J - informacja i komunikacja - 4 osób (0,4%).

Wykres 17. Liczba pracowników objętych zamiarem zwolnień grupowych w zestawieniu z liczbą pracowników, którzy utracili pracę w wyniku zwolnień grupowych w 2014 roku na terenie Wielkopolski wg rodzaju działalności pracodawcy (PKD 2007)

Jak prezentuje powyższy wykres, duża część pracowników, w stosunku do których planowano zwolnienia, w rzeczywistości uniknęła zwolnień. Było to możliwe dzięki zaniechaniu zwolnień, jakie poczyniło wielu pracodawców, szczególnie z sektora przetwórstwa przemysłowego oraz transportu i gospodarki magazynowej. W sekcji G, O, jak i sekcji B, liczba pracowników zwolnionych przewyższyła wcześniejsze prognozy co do zamiaru zwolnień w tych sekcjach.

W celu dokładnego zaprezentowania liczby osób zwolnionych w ramach poszczególnych sekcji, poniżej dokonano szczegółowego podziału liczby zwolnionych

osób, z uwzględnieniem podziału według trzeciego poziomu PKD, tj. grup.

Tabela 2. Liczba osób zwolnionych w ramach zwolnień grupowych w Wielkopolsce w 2014 roku wg rodzaju działalności pracodawcy (PKD 2007)

SEKCJA	GRUPA	NAZWA GRUPOWANIA	LICZBA OSÓB
B GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE	05.2	Wydobywanie węgla brunatnego (lignitu)	8
	09.1	Działalność usługowa wspomagająca eksploatację złóż ropy	17
C PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE	11.0	Produkcja piwa	102
	14.1	Produkcja odzieży, z wyłączeniem wyrobów futrzarskich	9
	25.1	Produkcja grzejników i kotłów centralnego ogrzewania	43
	25.4	Produkcja amunicji i broni	4
	25.6	Obróbka mechaniczna elementów metalowych	25
	25.9	Produkcja pozostałych gotowych wyrobów metalowych	35
	31.0	Produkcja mebli	14
F BUDOWNICTWO	41.1	Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznosz. bud.	9
	41.2	Roboty bud. związane ze wznoszeniem bud. mieszk. i niemieszk.	7
	42.1	Roboty związane z budową dróg	1
	42.2	Roboty związane z bud. rurociągów, linii telekom. i elektroenerg.	10
	45.3	Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazo...	25
G HANDEL HURTOWY I DETALICZNY	45.1	Sprzedaż hurtowa i detaliczna samochodów osobowych i furgon.	32
	46.1	Działalność agentów zajm. się sprzedażą tow. różnego rodzaju	30
	46.2	Wykonywanie robót ogólnobudowlanych	4
	46.9	Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana	85
	47.1	Sprzedaż detaliczna	35
	47.7	Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów	4
H TRANSPORT	52.1	Magazynowanie i przechowywanie towarów	43
	52.2	Działalność usługowa wspomagająca transport	53
I DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI	56.1	Restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne	23
J INFORMACJA I KOMUNIKACJA	58.1	Wydawanie książek	1
	62.0	Działalność związana z oprogramowaniem	3
K DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA	64.1	Pośrednictwo pieniężne	21
	64.9	Pozostała finansowa działalność usługowa	5
L DZIAŁALNOŚĆ	68.2	Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi	120

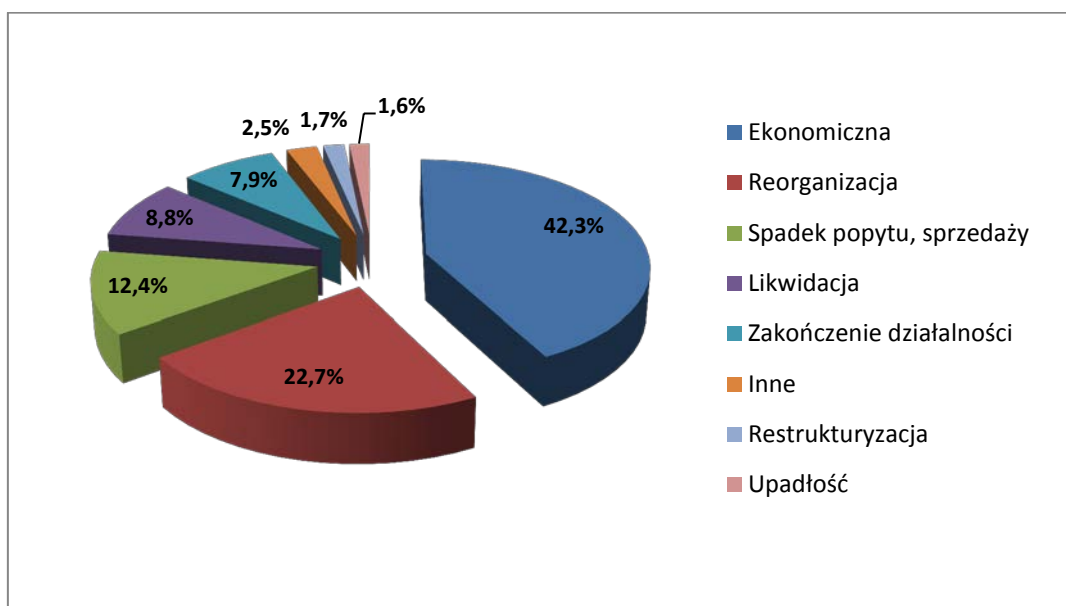
ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI			
N DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA	81.2	Niespecjalistyczne sprzątanie budynków i obiektów	32
O ADMINISTRACJA PUBLICZNA	84.1	Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna	19
I OBRONA NARODOWA...	84.2	Usługi na rzecz całego społeczeństwa	74
Razem			893

5. PRZYCZYNY ZAMIARU DOKONANIA ZWOLNIEŃ GRUPOWYCH

W roku 2014 odnotowano 57 przypadków zgłoszeń zamiaru dokonania zwolnień grupowych. Pracodawcy wskazywali, że przyczynami dokonania zwolnień grupowych były najczęściej przesłanki ekonomiczne (642 osoby spośród 1 517 osób zgłoszonych do zwolnienia). Kolejną najczęściej występującą przyczyną, przez którą pracę miały stracić osoby zatrudnione na terenie województwa wielkopolskiego, była reorganizacja zakładu pracy (344 osoby). Pozostałe trzy licznie reprezentowane przyczyny to spadek popytu, sprzedaży (188 osób), likwidacja (134 osoby) i zakończenie działalności (120 osób).

Jak wspomniano powyżej, najczęściej przytaczanymi przyczynami dokonywania zgłoszenia zwolnień grupowych były przyczyny ekonomiczne i konieczność dokonania reorganizacji. Te pojęcia zawierają szereg różnych czynników. Mogą to być czynniki wewnętrzne, czyli zmiany wewnątrz samego przedsiębiorstwa, jak np. zbyt duża liczba zatrudnionych pracowników, wprowadzenie systemów informatycznych zastępujących pracę ludzi, zmiana profilu działalności przedsiębiorstwa, wysokie koszty produkcji, itp. lub czynniki zewnętrzne, pojawiające się w otoczeniu przedsiębiorstwa, jak np. wzrost konkurencji rynkowej, spadek popytu, bankructwo podwykonawcy, zmiana przepisów prawa, itp. Jednakże nie wszyscy pracodawcy dokonujący zgłoszenia zwolnień grupowych dokonali tak dokładnej dywersyfikacji przyczyny zgłoszenia zwolnienia. Wyniki analizy w tym zakresie zostały zaprezentowane poniżej.

Wykres 18. Procentowy udział pracowników, którzy zostali objęci zgłoszeniami zwolnień grupowych w 2014 roku na terenie Wielkopolski wg przyczyn

6. ZWOLNIENIA MONITOROWANE I PODEJMOWANE W ZWIĄZKU Z TYM DZIAŁANIA POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY

Jak wynika z art. 70 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy o zwolnieniu monitorowanym można mówić w przypadku, gdy pracodawca zamierza zwolnić co najmniej 50 pracowników w okresie 3 miesięcy. W takim przypadku jest on zobowiązany uzgodnić z powiatowym urzędem pracy właściwym dla siedziby tego pracodawcy lub właściwym ze względu na miejsce wykonywania pracy, zakres i formy pomocy dla zwalnianych pracowników, w tym pracowników niepełnosprawnych. Pomoc ta dotyczy w szczególności pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i szkoleń.

W przypadku zwolnienia monitorowanego pracodawca jest obowiązany podjąć działania polegające na zapewnieniu pracownikom przewidzianym do zwolnienia lub będącym w trakcie wypowiedzenia lub w okresie 6 miesięcy po rozwiązaniu stosunku pracy lub stosunku służbowego usług rynku pracy realizowanych w formie programu.

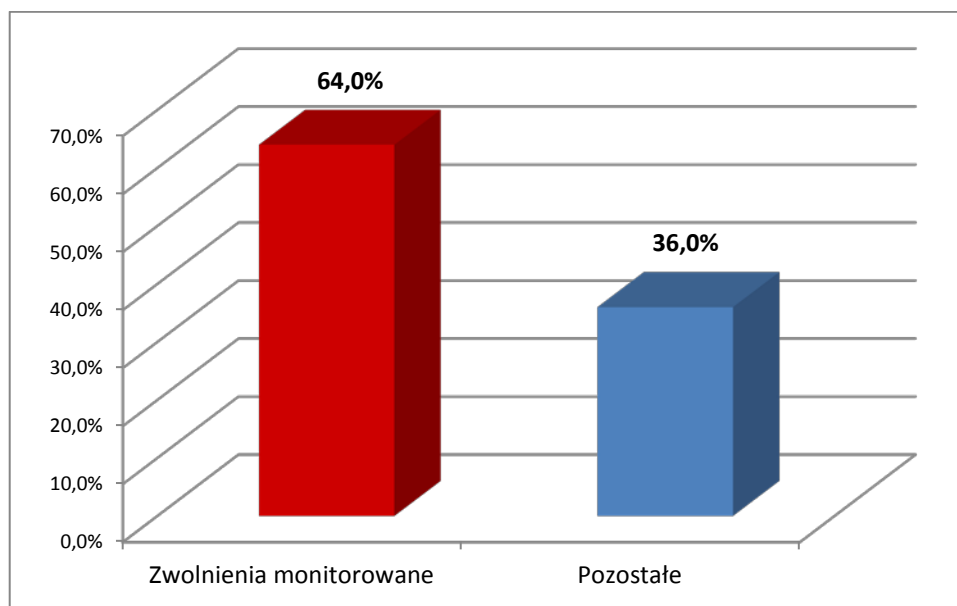
Zwolnienia monitorowane określane są również mianem „outplacement’u”, czyli programu aktywizacji zawodowej osób, które utraciły pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Aktywizacja zawodowa prowadzona w ten sposób może obejmować różne formy, np. doradztwo psychologiczne/zawodowe, doradztwo w zakresie rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej, czyli najogólniej, określenie optymalnej ścieżki rozwoju zawodowego i/lub osobistego służącego znalezieniu nowego miejsca pracy w możliwie najkrótszym czasie. Należy zauważyć, że wdrażany program outplacementowy może różnić się w zależności od sytuacji na rynku pracy, jak i potrzeb oraz kwalifikacji docelowej grupy pracowników. Oprócz pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, pomoc dla zwalnianych pracowników obejmuje również organizację szkoleń przyczyniających się do zwiększenia ich szans na rynku pracy. Może przyjmować formy porad zarówno indywidualnych, jak i grupowych.

Spośród 57 pracodawców zgłaszających zwolnienia grupowe z terenu Wielkopolski w 2014 roku, 15 z nich to zwolnienia monitorowane, które dotyczyły ogółem 974 osób, tj. 64% całej populacji pracowników objętych zamiarem zwolnień (1 517 osób).

Z danych udostępnionych przez powiatowe urzędy pracy województwa wielkopolskiego wynika, że w przypadkach ww. zwolnień monitorowanych podjęto różnego rodzaju działania mające na celu złagodzenie skutków tych zwolnień. Poniżej wskazano, jakie działania w zakresie zwolnień monitorowanych podjęto na terenie powiatów pilskiego, poznańskiego i konińskiego:

- zorganizowano spotkania z przedstawicielami zakładów w sprawie podjęcia współpracy i podpisano porozumienie dotyczące aktywizacji zwalnianych pracowników,
- zorganizowano spotkania w siedzibie firm z pracownikami, na których przedstawiono informacje dotyczące rejestracji, aktywizacji i form pomocy możliwych do uzyskania we właściwym urzędzie pracy lub poinformowano władze zakładów o możliwości zorganizowania takich spotkań,
- zobowiązano się do uruchomienia punktu rejestracyjnego dla usprawnienia procedury rejestracji,
- zobowiązano się do przekazywania, za pośrednictwem zakładów pracy, informacji do wiadomości pracowników o wolnych miejscach pracy będących w dyspozycji powiatowego urzędu pracy.

Wykres 19. Procentowy udział pracowników, którzy zostali objęci zgłoszeniami zwolnień grupowych w 2014 roku na terenie Wielkopolski z uwzględnieniem zwolnień monitorowanych

PODSUMOWANIE

Na podstawie przeprowadzonej analizy zgłoszeń i zwolnień grupowych, które wystąpiły w 2014 roku na terenie województwa wielkopolskiego wynika, że:

- Liczba pracowników objętych zamiarem zwolnień grupowych w 2014 roku na terenie województwa wielkopolskiego wyniosła 1 517 osób i była mniejsza o 1 231 osób niż w roku 2013. W stosunku do 2013 roku zmalała także liczba pracodawców dokonująca zgłoszeń zwolnień grupowych z 94 w 2013 roku do 57 w 2014 roku.
- Pracę w wyniku zwolnień grupowych w 2014 roku straciły 893 osoby. W odniesieniu do 2013 roku zwolnionych osób było 2 327, a więc liczba ta zmniejszyła się o 1 434 zwolnień. W 2013 roku zwolnień dokonało 139 pracodawców, podczas gdy w roku 2014 połowa mniej, tj. 69 pracodawców.
- W 2014 roku w jednym przypadku pracodawca zwolnił jednorazowo więcej niż 100 osób. W 2013 roku odnotowano cztery takie przypadki.
- Zarówno w roku 2014, jak i w dwóch poprzednich latach, najwięcej było pracodawców, którzy dokonali jednorazowych zwolnień do 19 pracowników.
- W 2014 roku zwolnień grupowych w wyniku częściowego lub całkowitego wycofania się przez pracodawców uniknęło 493 pracowników. W 2013 roku było to 489 pracowników.
- W 2014 roku najwięcej osób straciło pracę na terenie powiatu poznańskiego, tj. 475 osób. W 2013 roku był to powiat międzychodzki z 579 zwolnionymi pracownikami.
- W badanym okresie, w przypadku 15 powiatów nie wystąpiły zgłoszenia zwolnień grupowych, a na terenie 17 powiatów nie dokonano zwolnień grupowych.
- W 2014 roku, zdecydowaną większość pracowników objętych zamiarem zwolnień stanowili pracownicy z zakładów sektora prywatnego 88%.
- Największy odsetek pracowników zarówno zgłoszonych do zwolnienia (40,9%), jak i zwolnionych (26,0%), w 2014 roku stanowili pracownicy z sekcji C Przetwórstwo przemysłowe (wg Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007).
- Przyczyny ekonomiczne były najczęściej podawaną przez pracodawców przyczyną zamiaru dokonania zwolnień grupowych w 2014 roku.
- Odsetek pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi wynosił w 2014 roku 64,0%. Działania w zakresie zwolnień monitorowanych polegały na organizowaniu spotkań informacyjnych z pracodawcami i pracownikami objętymi zamiarem zwolnienia, podczas których omawiano formy pomocy dla zwalnianych pracowników.